

Etelä-Savon ELY-keskus

kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi

Lausunto
16.3.2018

§11/2018

Viite: Lausuntopyyntö 12.3.2018, ESAELY/165/2018

52/11.00.00/2018

Lausunto hankkeen YVA-arvioinnin tarpeellisuudesta; VT5 tiedustelun muutos välillä Nuutilanmäki - Vehmaa

Liikennevirasto on yhdessä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa käynnistänyt v. 2014 hyväksytyt tiedustelun muutoksen Juvan kunnassa olevan VT5:n noin 15,5 km mittaisella tiejaksoilla Nuutilanmäki-Vehmaa. Muutoksen tarkoituksena on rakentaa tieosuus korkeampitasoisena ja pääosin 2+2 kaistaisena 2+1 kaistaisuuden sijaan. Muutossuunnitelmia on kaksi ja niiden osalta pyydetään lausuntoa YVA-arvioinnin tarpeellisuudesta.

Ensimmäisessä muutossuunnitelmavaihtoehdossa tie kulkee nykyisen tielinjauksen mukaisesti lukuun ottamatta 3 km:n osuutta välillä Nuutilanmäki – Kilpolanmäki, jolla tie siirtyy uuteen maastokäytävään. Yhtäjaksoisen 2+2 kaistaisen tien katkaisee kaksi noin 1,5 km:n pituista 2+1 kaistaista osuutta. Muutokseen liittyy myös liittymäjärjestelyjä.

Vaihtoehtoisessa muutossuunnitelmassa v. 2014 hyväksytystä tiedustelusta jää ennalleen noin 1,8 km mittainen jo 2+2 kaistaiseksi suunniteltu jakso, muutoin koko tiejakso toteutuisi 2+2 kaistaisena.

YVA-lain hankeluettelon mukaan ympäristövaikutusten arviointi on tehtävä, kun kyseessä on tien uudelleenlinjaus tai leventäminen siten, että näin muodostuvan yhtäjaksoisen neli- tai useampikaistaisen tieosan pituudeksi tulee vähintään 10 kilometriä. Muutossuunnitelmavaihtoehdoissa yhtäjaksoista nelikaistaista tietä ei tulisi yli 10 km:ä verrattuna v. 2014 hyväksytyyn tiedustelmaan.

VT5 välillä Nuutilanmäki-Vehmaa on maakuntakaavassa merkinnällä vt/rt 4.150. Valtateista osoitetaan vt/rt merkinnällä keskeisiä valtakunnallisesti merkittäviä valtateita. Näistä korkealuokkaisista valtateista käytetään nimitystä runkotie. Maakuntakaavan runkoteitä koskevan suunnittelumääräyksen mukaan maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että väylälle pääsy tapahtuu eritasoliittymien kautta ja paikalliselle sekä kevyelle liikenteelle on osoitettu erillinen väylä.

Tiedustelun alueella on lisäksi seuraavat maakuntakaavan aluevaraukset: Myllyjoen lehtokorven luonnonsuojelualuevaraus (SL 5.423), Myllyjoen kivisillan kulttuuriympäristön kannalta merkittävä kohde (ma 5.608), Hatsolan pohjavesialue (pv 5.271) ja Murtosenkankaan geologisesti merkittävä alue (ge 5.495). Lisäksi kaavaan on merkitty Nuutilanmäelle ja Hatsolaan eritasoliittymä ja muinaisjäännösrekisterin mukaiset muinaisjäännökset, joita on etenkin Pekurilan alueella.

Muutostiedustelunvaihtoehdot ovat tien linjauksen osalta maakuntakaavan

mukaisia. Maakuntakaavan rt-merkintä mahdollistaa tien parantamisen nelikaistaiseksi. Uudet liittymät Pöllässä ja Kilpolanmäellä puuttuvat maakuntakaavasta.

Päivitetyn tiesuunnitelman ympäristövaikutusten selvityksestä puuttuivat tiedot Murtosenkankaan arvokkaasta geologisesta muodostumasta ja Myllyjoen kulttuuriympäristön kannalta merkittävästä kivisillasta. Muutoin selvityksessä oli huomioitu maakuntakaavan aluevaraukset.

YVA-lakia ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tässä tapauksessa arvioidaan muutossuunnitelmien vaikutuksia suhteessa jo hyväksytyyn tiesuunnitelmaan.

Etelä-Savon maakuntaliiton mielestä kumpikaan muutossuunnitelma ei aiheuta merkittäviä uusia ympäristövaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin tai viihtyvyyteen, ei myöskään yhdyskuntarakenteeseen, aineelliseen omaisuuteen, maisemaan, kaupunkikuvaan tai kulttuuriperintöön verrattuna jo hyväksytyyn tiesuunnitelmaan. Tien parantaminen nelikaistaiseksi lisää liikenneturvallisuutta, useampi liittymä palvelee paikallisia käyttäjiä paremmin, eikä tielinja levene niin paljon, että se aiheuttaisi merkittävää haittaa asutukselle tai elinkeinoille. Suunnitelmaan sisältyvä pohjavesialueen suojaus parantaa juomaveden laatua ja vähentää riskiä pohjavesialueelle.

Vaikutuksia syntyy maahan, maaperään, vesiin, ilmaan, kasvillisuuteen sekä eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen, mutta ne eivät ole merkitykseltään huomattavia verrattuna jo hyväksytyyn tiesuunnitelmaan. Näitä haittoja pystytään vielä tarkemmassa suunnittelussa vähentämään.

Myös osallisten kuuleminen tapahtuu riittävässä laajuudessa tiesuunnitelmasta kuultaessa. YVA-menettely ei toisi asiaan merkittävää lisäarvoa.

Etelä-Savon maakuntaliiton mielestä tien rakentaminen nelikaistaisena koko matkalta on tarkoituksenmukaista. Tiealue ei levene niin merkittävästi verrattuna jo hyväksytyyn tiesuunnitelmaan, että ympäristövaikutusten arviointiprosessi olisi ehdottoman tarpeen.

Hanketta voidaan kuitenkin pitää rajatapauksena. Selkeyden vuoksi olisi perusteltua, että ympäristövaikutusten arviointi tehtäisiin, koska arviointia ei ko. välille ole tehty voimassa olevan tiesuunnitelman yhteydessä lainkaan. YVA-prosessi tulisi toteuttaa samanaikaisesti maantielain mukaisen prosessin kyljessä niin, ettei hanke tarpeettomasti viivästy.

ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITTO

Jarmo Vauhkonen
Aluesuunnittelujohtaja

Sanna Poutamo
Ympäristöpäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.

*Jakelu Etelä-Savon ELY-keskus
Juvan kunta*